

V?c C-342/03

Špan?lské království

v.

Rada Evropské unie

„Společná obchodní politika – Konzervy z tu?ák? pocházejících z Thajska a Filipín – Smír?í ?ízení v rámci WTO – Na?ízení (ES) ?. 975/2003 – Celní kvóta“

Stanovisko generálního advokáta F. G. Jacobse p?ednesené dne 2. prosince 2004

Rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 10. b?ezna 2005

Shrnutí rozsudku

1. *Společná obchodní politika – Obchodní vým?na s t?etími zem?mi – Zásada preference Spole?enství – Dosah*
2. *Společná obchodní politika – Obchodní vým?na s t?etími zem?mi – P?íjetí celních opat?ení – Podmín?nost neexistencí jakéhokoli nep?íznivého ú?inku pro výrobce Spole?enství – Nep?ípustnost*
3. *Žaloba na neplatnost – Žalobní d?vody – Porušení legitimního o?ekávání hospodá?ských subjekt? dovolávané ?lenským státem – P?ípustnost*
4. *Společná obchodní politika – Právní úprava orgány Spole?enství – Posuzovací pravomoc – Legitimní o?ekávání hospodá?ských subjekt? ohledn? zachování stávající situace – Neexistence (Na?ízení Rady ?. 975/2003)*
5. *Akty orgán? – Od?vodn?ní – Povinnost – Dosah – Na?ízení (?l. 253 ES)*
6. *Žaloba na neplatnost – Žalobní d?vody – Zneužití pravomoci – Pojem*

1. Pokud je „preference Spole?enství“ jedním z d?vod? politického charakteru, o které se orgány opírají p?i p?ijímání režim? obchodní vým?ny s t?etími zem?mi, tato preference však nep?edstavuje v žádném p?ípad? zákonný požadavek, jehož nedodržení by mohlo zp?sobit neplatnost aktu sekundárního práva.

(viz body 18–19)

2. Právo Spole?enství nezakazuje p?íjetí celních opat?ení, jejichž p?ípadné ú?inky na hospodá?skou sout?ž by se omezovaly na snížení objednávek doty?ných výrobc? a nerovnost podmínek hospodá?ské sout?že vytvá?enou rozdíly v sociálních nákladech, ochran? životního prost?edí a kontrole kvality výrobk? mezi doty?nými t?etími zem?mi na stran? jedné a Spole?enstvím na stran? druhé.

Takový zákaz by bránil Spole?enství p?ispívat k postupnému odstra?ování p?ekážek

mezinárodního obchodu. Každé snížení cla může totiž mít určitý úinek na hospodářskou soutěž mezi výrobky dováženými ze třetích zemí a odpovídajícími výrobky Společenství v neprospěch výrobců Společenství. Opačný výklad by znamenal to, že Společenství by nikdy nemohlo snížit clo zatěžující dovážené zboží.

(viz body 24–25)

3. Je-li možnost dovolávat se ochrany legitimního očekávání otevřena každému hospodářskému subjektu, u něhož orgán vyvolal podložené naděje, nic nebrání tomu, aby členský stát sám uplatnil v rámci žaloby na neplatnost to, že akt orgánu poškozuje legitimní očekávání určitých hospodářských subjektů.

(viz bod 47)

4. Pokud jsou hospodářské subjekty schopny předvídat přijetí opatření Společenství ovlivňujícího jejich zájmy, není možno dovolávat se uplatnění zásady ochrany legitimního očekávání.

Pokud jde o společnou obchodní politiku, jelikož orgány Společenství disponují určitým prostorem pro posouzení při volbě nezbytných prostředků pro její uskutečnění, hospodářské subjekty nemohou dříve vkládat své legitimní očekávání do zachování současné situace.

(viz body 48–49)

5. Odvodnění nařízení Společenství požadované článkem 253 ES musí jasně a jednoznačně ukazovat úvahy orgánu, jenž je autorem aktu, tak, aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody pro přijaté opatření a Soudní dvůr mohl vykonávat svou kontrolu.

Pokud se jedná o akt s obecnou působností, odvodnění se může omezit na uvedení jednak celkové situace, jež vedla k jeho přijetí, a jednak obecných cílů, o jejichž dosažení usiluje.

(viz body 54–55)

6. Akt je postižen zneužitím pravomoci pouze tehdy, pokud se na základě objektivních, relevantních a shodujících se nepřímých důkazů ukáže, že byl přijat s výlučným nebo přinejmenším rozhodujícím účelem dosáhnout jiných cílů, než jsou uváděné cíle, nebo vyhnout se postupu zvláště upravenému Smlouvou pro vyrovnání se s okolnostmi daného případu.

(viz bod 64)

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

10. března 2005 (*)

„Společná obchodní politika – Konzervy z tuňáka pocházejících z Thajska a Filipín – Směrnice nařízení v rámci WTO – Nařízení (ES) č. 975/2003 – Celní kvóta“

Ve věci C-342/03,

jejímž předmětem je žaloba na neplatnost článku 230 ES, podaná dne 4. srpna 2003,

Španělské království, zastoupené N. Díaz Abad, jako zmocněnkyní, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobce,

proti

Rada Evropské unie, zastoupené M. Bishopem a D. Cangou Fanem, jako zmocněnci,

žalované,

podporované:

Komise Evropských společenství, zastoupenou X. Lewisem a R. Vidalem Puigem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

vedlejším účastníkem,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení P. Jann, předseda senátu, N. Colneric, J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič (zpravodaj) a E. Levits, soudci,

generální advokát: F. G. Jacobs,

vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 2. prosince 2004,

vydává tento

Rozsudek

1 Španělské království se svou žalobou domáhá, aby Soudní dvůr zrušil nařízení Rady (ES) č. 975/2003 ze dne 5. června 2003 o otevření a správě celní kvóty pro dovoz konzerv z tuňáků kódů KN 1604 14 11, 1604 14 18 a 1604 20 70 (Úř. věst. L 141, s. 1; Zvl. vyd. 02/13, s. 419).

Právní rámec

2 Článek 1 nařízení č. 975/2003 stanoví, že „od 1. července 2003 se na dovoz konzerv z tuňáků kódů KN 1604 14 11, 1604 14 18 a 1604 20 70 pocházejících z kterékoli země vztahuje v rámci celní kvóty, která byla otevřena tímto nařízením, celní sazba ve výši 12 procent.“

3 Článek 2 uvedeného nařízení upřesňuje:

„Celní kvóta se otevírá ročně, prvotně na období pěti let. Její objem pro první dva roky činí:

- 25 000 tun od 1. července 2003 do 30. června 2004,
- 25 750 tun od 1. července 2004 do 30. června 2005.“

4 Článek 3 tohoto nařízení stanoví rozdělení kvóty následujícím způsobem:

„Celní kvóta se dělí na čtyři části:

- a) kvóta ve výši 52 % ročního objemu s pořadovým číslem 09.2005 pro dovoz zboží pocházejícího z Thajska a
- b) kvóta ve výši 36 % ročního objemu s pořadovým číslem 09.2006 pro dovoz zboží pocházejícího z Filipín a
- c) kvóta ve výši 11 % ročního objemu s pořadovým číslem 09.2007 pro dovoz zboží pocházejícího z Indonésie a
- d) kvóta ve výši 1 % ročního objemu s pořadovým číslem 09.2008 pro dovoz zboží pocházejícího z ostatních třetích zemí.

5 Nařízení č. 975/2003 bylo přijato za následujících podmínek.

6 Koncem roku 2001 se Evropské společenství, Thajsko a Filipíny dohodly, že zahájí konzultace s cílem prozkoumat, do jaké míry jsou thajské a filipínské legitimní zájmy nepoškozeny uplatněním preferenčního sazebního zacházení s konzervami z tuňáků pocházejícími z členských zemí skupiny států Afriky, Karibiku a Pacifiku (dále jen „Státy AKP“). V té době podléhal dovoz konzerv z tuňáků pocházejících z Thajska, Filipín a jiných třetích zemí celurčenému v obvyklé sazbě nebo „sazbě podle doložky nejvyšších výhod“ ve výši 24 %.

7 Jelikož konzultace neumožnily dosáhnout vzájemného řešení, předložily Společenství, Thajsko a Filipíny v č. zprostředkovateli v rámci Světové obchodní organizace (dále jen „WTO“).

8 Zprostředkovatel vydal dne 20. prosince 2002 své stanovisko doporučující Společenství otevřít roční kvótu pro dovoz konzerv z tuňáků pocházejících z Thajska a Filipín s celní sazbou ve výši 12 %.

Řízení před Soudním dvorem

9 Španělské království podalo žalobu na neplatnost, kterou navrhuje, aby Soudní dvůr zrušil nařízení č. 975/2003 a uložil Radě náhradu nákladů řízení.

10 Rada navrhuje zamítnout žalobu a uložit Španělskému království náhradu nákladů řízení.

11 Komisi Evropských společenství bylo usnesením ze dne 15. ledna 2004 povoleno vstoupit do řízení na podporu návrhu Rady.

12 Španělské království navrhlo v předstihu před tímto povolením vstoupení do řízení dopisem ze dne 4. listopadu 2003 důvorné zacházení ohledně některých skutečností žaloby na základě čl. 93 odst. 3 jednacího řádu. Tento návrh byl zamítnut.

K žalobě

13 Španělské království se na podporu své žaloby dovolává postupně osmi žalobními důvody vycházejícími z porušení zásady preference Společenství, narušení hospodářské soutěže, vady řízení, porušení dohody o partnerství mezi členy skupiny států Afriky, Karibiku a Pacifiku na jedné straně a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé, podepsané v Cotonou dne 23. června 2000 (Úř. věst. L 317, s. 3) a schválené jménem Společenství rozhodnutím Rady 2003/159/ES ze dne 19. prosince 2002 (Úř. věst. 2003, L 65, s. 27; Zvl. vyd. 11/46, s. 121, dále

jen „dohoda z Cotonou“), porušení preferenčních dohod uzavřených se Státy AKP a státy podléhajícími „zvláštnímu režimu boje proti výrobě a obchodování s drogami“, porušení zásady ochrany legitimního očekávání, nedostatečnosti odvodnění a ze zneužití pravomoci.

K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady preference Společenství

Argumentace účastníků řízení

14 Španělská vláda uvádí, že preference Společenství představuje jednu ze zásad Smlouvy ES a že je základem společného celního tarifu. Musí být zohledněn zájem Společenství a musí být zajištěn rozvoj výroby Společenství. Nařízení č. 975/2003 porušilo tuto zásadu, neboť opatření, která zahrnuje, by mohla být stanovena, pouze pokud by výroba Společenství byla nedostatečná. Taková nedostatečnost přitom v projednávaném případě nebyla prokázána. V tomto ohledu španělská vláda poznamenává, že Španělsko je v celosvětovém měřítku třetím výrobcem a druhým vývozcem konzerv z tuňáka a že více než 80 % z celkového úhrnu tohoto vývozu je určeno k zásobování trhu Společenství.

15 Španělská vláda zdrazňuje význam odvětví konzerv z tuňáka pro španělské hospodářství a především pro hospodářství autonomní oblasti Galicie, která se již potýká se závažnými hospodářskými problémy a která zajišťuje 90 % španělské výroby těchto konzerv. Jedná se tedy o citlivý výrobek vyžadující vysoký stupeň celní ochrany za účelem udržení podmínek konkurenceschopnosti ve vztahu k výrobkům pocházejícím z jiných zemí.

16 Rada připomíná, že uvedená tzv. zásada „preference Společenství“ nepředstavuje zákonný požadavek. Tato zásada znamená pouze to, že s výrobci Společenství musí být zacházeno příznivěji než s výrobci třetích zemí. Není zakázáno, aby Společenství přijalo akt, který by mohl poškodit výrobce Společenství. Uvedená zásada není v projednávané věci porušena, neboť dovoz konzerv z tuňáka v rozsahu celní kvóty stanovené nařízením č. 975/2003 podléhá dlu ve výši 12 %, čímž je s výrobci Společenství i nadále zacházeno příznivěji než s výrobci třetích zemí.

17 Komise uvádí, že „preference Společenství“ je pouze jedním z politických důvodů, k nimž orgány mohou přihlídnout, spolu s dalšími důvody, při určování celních sazeb. Pokud by orgány musely respektovat „preferenci Společenství“ za všech okolností, pole působnosti společné obchodní politiky by bylo omezeno těsnými a se Smlouvou neslučitelnými hranicemi.

Závěry Soudního dvora

18 Je nesporné, že „preference Společenství“ je jedním z důvodů politického charakteru, o které se orgány opírají při přijímání režimů obchodní výměny s třetími zeměmi.

19 Nicméně, jak již Soudní dvůr upřesnil, tato preference v žádném případě nepředstavuje zákonný požadavek, jenž by mohl způsobit neplatnost příslušného aktu (rozsudek ze dne 14. července 1994, *Tecko v. Rada*, C-353/92, Recueil, s. I-3411, bod 50).

20 Z výše uvedeného vyplývá, že první žalobní důvod musí být zamítnut, aniž by bylo nutné posoudit stav zásobování trhu Společenství a dopady nařízení č. 975/2003 na hospodářství Společenství.

K druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z narušení hospodářské soutěže

Argumentace účastníků řízení

21 Španělská vláda uplatňuje, že otevření celní kvóty stanovené nařízením č. 975/2003

způsobuje narušení podmínek hospodářské soutěže na trhu konzerv z tuňáků tím, že negativně ovlivňuje přímý Společenství, a vyvolává tak nerovnováhu na trhu. Španělská vláda k tomuto bodu předložila číselné tabulky a prohlášení španělských výrobců, které mají prokazovat, že z důvodu uvedeného nařízení došlo ke snížení objednávek těchto výrobců, a vznikla tedy značná škoda. Rovněž tvrdí, že rozdíly v sociálních nákladech, ochraně životního prostředí a kontrole kvality výrobků vytvářejí nerovnost podmínek hospodářské soutěže mezi Thajskem a Filipínami na jedné straně a Společenstvím na straně druhé.

22 Rada uplatňuje, že i kdyby bylo prokázáno, že kvóta by mohla mít škodlivý dopad na výrobce Společenství, nevyplývá z toho v žádném případě, že došlo k neoprávněnému narušení podmínek hospodářské soutěže.

23 Komise tvrdí, že žádné pravidlo práva Společenství nezakazuje přijetí celních opatření, která mohou změnit podmínky hospodářské soutěže ve smyslu uváděném španělskou vládou.

Závěry Soudního dvora

24 Jak správně uvedla Komise, právo Společenství nezakazuje přijetí celních opatření, jejichž případné účinky na hospodářskou soutěž by se omezovaly na účinky uváděné v projednávané věci španělskou vládou.

25 Jak to konstatoval generální advokát v bodě 12 svého stanoviska, takový zákaz by bránil Společenství přispívat k postupnému odstraňování překážek mezinárodního obchodu. Každé snížení cla může totiž mít určitý úinek na hospodářskou soutěž mezi výrobky dováženými ze těchto zemí a odpovídajícími výrobky Společenství v neprospěch výrobců Společenství. Pokud by byl argument španělské vlády sledován až do krajnosti, znamenalo by to, že Společenství by nikdy nemohlo snížit clo zatěžující dovážené zboží. Je zřejmé, že tomu tak nemůže být.

26 Z těchto důvodů musí být druhý žalobní důvod rovněž zamítnut.

K této žalobnímu důvodu, vycházejícímu z vady řízení

Argumentace účastníků řízení

27 Španělská vláda se domnívá, že při přijetí nařízení č. 975/2003 byl porušen správní postup, jelikož nařízení se nezakládá na žádné technické studii prokazující, že jeho přijetí bylo nutné. Nebyla vypracována žádná zpráva umožňující seznámit se s úrovní zásobování a účinky otevření kvóty konzerv z tuňáků. V důsledku toho byla porušena povinnost příslušného orgánu nezávislé a nestranně prozkoumat všechny relevantní skutečnosti projednávaného případu. Prozkoumání provedené zprostředkovatelem WTO nemůže nahradit prozkoumání Rady, jelikož jeho doporučení nejsou závazná a jelikož Rada nemůže delegovat rozvoj společné obchodní politiky na třetí osobu.

28 Rada tvrdí, že předtím, než se vysloví k návrhu Komise založeném na článku 133 ES není povinna provést vyhodnocení dopadu. V každém případě nařízení č. 975/2003 nebylo přijato bez číselných údajů. V tomto ohledu Rada připomíná, že čísla týkající se celní sazby a tonáže celní kvóty konzerv z tuňáků odpovídají ve značné míře číslům předloženým zprostředkovatelem WTO, který analyzoval situaci na trhu.

29 Komise zdrazňuje, že nařízení č. 975/2003 nebylo přijato v rámci správního postupu, ale v rámci legislativního postupu podle článku 133 ES. Zákodárce přitom disponuje širší diskreční pravomocí než správní orgány.

Závěry Soudního dvora

30 Jak bylo uvedeno v bodech 18 až 20 tohoto rozsudku, zavádění společné obchodní politiky není podřízeno „preferenci Společenství“. Radě tudíž každopádně nepříslušelo přezkoumat při přijímání nařízení ?. 975/2003 předvídatelný dopad celní kvóty na přemysl konzerv z tuňáků ve Společenství a vypracovat za tímto účelem technickou zprávu popisující aktuální situaci zásobování Společenství v této hospodářské oblasti.

31 V důsledku toho musí být třetí žalobní důvod rovněž zamítnut.

Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení dohody z Cotonou

Argumentace účastníků řízení

32 Španělská vláda uplatňuje porušení článku 12 dohody z Cotonou. Podle tohoto článku musí Společenství včas informovat státy AKP o opatření, které zamýšlí přijmout a které by mohlo ovlivnit zájmy těchto států. V projednávaném případě k takovému informování nedošlo.

33 Rada zdrazňuje, že návrh Komise týkající se nařízení ?. 975/2003 je veřejným dokumentem, a že nedostatek formálního sdělení tohoto návrhu nemůže mít tedy právní následky na platnost uvedeného nařízení. Krom toho je oznamovací povinnost, které se španělská vláda dovolává, vzhledem k rozhodovacímu procesu Rady okrajová a nepředstavuje podstatnou formální náležitost postupu přiřady nařízení. Státy AKP byly v každém případě pravidelně informovány o vývoji spisu.

34 Komise uvádí, že pravidelně informovala státy AKP a že její návrh byl veřejný. Připomíná, že článek 12 dohody z Cotonou není legislativní postup upravený v článku 133 ES a že sdělení upravené v uvedeném článku 12 je čistě informativní. Nejedná se tedy o podstatnou formalitu, jejíž opomenutí by mohlo vést ke zrušení nařízení ?. 975/2003.

Závěry Soudního dvora

35 Článek 12 dohody z Cotonou stanoví, že „pokud Společenství zamýšlí v rámci svých pravomocí přijmout opatření, jež může ovlivnit zájmy států AKP, pokud jde o cíle této dohody, včas o něm informuje tyto státy. Komise za tímto účelem souasně oznámí sekretariátu států AKP své návrhy týkající se takových opatření [...]“. (*neoficiální překlad*)

36 Přitom i za předpokladu, že sporná celní kvóta „by mohla ovlivnit, pokud jde o cíle [dohody z Cotonou], zájmy států AKP“ a že porušení článku 12 dohody z Cotonou by mohlo vést ke zrušení nařízení ?. 975/2003, je nutno konstatovat, že nedošlo k porušení uvedeného článku, jelikož státy AKP byly řádně informovány o zamýšleném opatření.

37 To vyplývá zejména ze zápisů z jednání vedených s uvedenými státy ve dnech 1. a 25. března 2003, podle kterých byly tyto státy informovány jednak o tom, že Komise souhlasila s přijetím stanoviska zprostředkovatele WTO, a jednak o tom, že Radě předložila návrh v tomto smyslu.

38 Z toho vyplývá, že čtvrtý žalobní důvod musí být zamítnut.

K pátému žalobnímu důvodu vycházejícímu z preferenčních dohod uzavřených se státy AKP a státy podléhajícími „zvláštnímu režimu boje proti výrobě a obchodování s drogami“

Argumentace ústavního řízení

39 Podle španělské vlády celní kvóta uvedená v nařízení ?. 975/2003 zbavuje preferenční dohody uzavřené Společenstvím se státy AKP a státy podléhajícími „zvláštnímu režimu boje proti výrobě a obchodování s drogami“ (dále jen „režim protidrogového boje“) jejich obsahu v rozsahu, v němž tato kvóta podrobuje konzervy z tuňáka pocházející z uvedených států konkurenci pocházející ze zemí s rozvinutějším přemyslem.

40 Rada poznamenává, že kvóta otevřená na základě nařízení ?. 975/2003 podléhá celní sazbě ve výši 12 %, zatímco na konzervy z tuňáka pocházející ze států AKP se vztahuje nulová celní sazba. Rada mimoto upřesňuje, že přijetí tohoto nařízení ukončilo dlouhotrvající spor s Thajskem a Filipínami a umožnilo vyhnout se pravděpodobnému odsouzení ze strany WTO.

41 Komise se domnívá, že uvedené nařízení nijak neporušuje dohodu z Cotonou nebo režim protidrogového boje. Komise v tomto ohledu vyjmenovává rozdíly mezi předmetnými celními režimy.

Závěry Soudního dvora

42 Režimy preferenčního zacházení, na něž je poukazováno v rámci tohoto žalobního důvodu, se ve skutečnosti týkají pouze jednak osvobození od cla udělených v rámci dohody z Cotonou a jednak osvobození vyplývajících z režimu protidrogového boje na základě nařízení Rady (ES) ?. 2501/2001 ze dne 10. prosince 2001 o uplatnění systému všeobecných celních preferencí v období od 1. ledna 2002 do 31. prosince 2004 (Úř. věst. L 346, s. 1; Zvl. vyd. 02/12, s. 105).

43 Je nutno konstatovat, že Rada přijetím nařízení ?. 975/2003 zavedla celní kvótu, která nesouvisí s touto dohodou nebo tímto režimem a která neubírá nic z osvobození od cla udělených v jejich rámci. V důsledku toho nařízení ?. 975/2003 není v rozporu s dohodou z Cotonou nebo s režimem protidrogového boje.

44 Pátý žalobní důvod musí být tedy rovněž zamítnut.

K šestému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady ochrany legitimního očekávání

Argumentace ústavního řízení

45 Podle španělské vlády nařízení ?. 975/2003 porušuje zásadu ochrany legitimního očekávání hospodářských subjektů Společenství, které vynaložily investice ve státech AKP a ve státech podléhajících režimu protidrogového boje.

46 Rada a Komise připomínají, že Společenství disponuje při volbě nezbytných prostředků pro uskutečnění společné obchodní politiky určitým prostorem pro posouzení a tento prostor obvykle využívá. Vyvozují z toho, že hospodářské subjekty tedy nemohou vkládat svá legitimní očekávání do zachování stávající situace.

Závěry Soudního dvora

47 Možnost dovolávat se ochrany legitimního očekávání je otevřena každému hospodářskému subjektu, u něhož orgán vyvolal podložené naděje. Nadto nic nebrání tomu, aby členský stát uplatnil v rámci žaloby na neplatnost to, že akt orgánu poškozuje legitimní očekávání určitých hospodářských subjektů (rozsudky ze dne 19. listopadu 1998, Španělsko v. Rada, C-284/94, Recueil, s. I-7309, bod 42, a ze dne 15. července 2004, Di Lenardo a Dilexport, C-37/02 a C-38/02, Recueil, s. I-6911, bod 70).

48 Nicméně, pokud jsou tyto hospodářské subjekty schopny předvídat přijetí opatření Společenství ovlivňujícího jejich zájmy, není možno dovolávat se uplatnění zásady ochrany legitimního očekávání (rozsudek ze dne 15. dubna 1997, Irish Farmers Association a další, C-22/94, Recueil, s. I-1809, bod 25, a výše uvedený rozsudek Di Lenardo a Dilexport, bod 70).

49 Jelikož v daném případě orgány Společenství disponují určitým prostorem pro posouzení při volbě nezbytných prostředků pro uskutečňování společné obchodní politiky, hospodářské subjekty nemohou v projednávaném případě důvodně vkládat své legitimní očekávání do zachování současné situace (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Španělsko v. Rada, bod 43).

50 Dotyčné hospodářské subjekty v důsledku toho nemohly chovat podložené naděje, pokud jde o zachování celní sazby uplatňované na dovozy konzerv z tuňáků pocházejících z Thajska a Filipín během konzultací a zprostředkování mezi těmito zeměmi a Společenstvím. Naopak bylo předvídatelné, že tato jednání mohou vést ke snížení této sazby.

51 Z toho vyplývá, že Rada přijetím nařízení č. 975/2003 neporušila zásadu ochrany legitimního očekávání, a že tedy tento žalobní důvod musí být zamítnut.

K sedmému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nedostatečnosti odvodnění

Argumentace účastníků řízení

52 Podle španělské vlády je nařízení č. 975/2003 nedostatečné odvodnění v rozsahu, v němž se ve svém prvním bodě odvodnění omezuje na odkaz na zprávu zprostředkovatele WTO, jež pro Společenství není závazná. Navíc toto nařízení nezohledňuje problém v celém jeho rozsahu, jelikož neposuzuje dopad opatření, která jsou jím stanovena na odvětví konzerv z tuňáků ve Společenství.

53 Rada a Komise tvrdí, že body odvodnění nařízení č. 975/2003 dostatečně odvodňují jeho přijetí.

Závěry Soudního dvora

54 Odvodnění nařízení Společenství požadované článkem 253 ES musí jasně a jednoznačně ukazovat úvahy orgánu, jenž je autorem aktu, tak aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody pro přijaté opatření a Soudní dvůr mohl vykonávat svou kontrolu (výše uvedený rozsudek Eeckhout v. Rada, bod 19, a rozsudek ze dne 22. listopadu 2001, Nizozemsko v. Rada, C-301/97, Recueil, s. I-8853, bod 187).

55 Pokud se jedná jako v projednávané věci o akt s obecnou působností, odvodnění se může omezit na uvedení jednak celkové situace, jež vedla k jeho přijetí, a jednak obecných cílů, o jejichž dosažení usiluje (výše uvedené rozsudky Španělsko v. Rada, bod 28, a Nizozemsko v. Rada, bod 189).

56 V daném případě první bod odvodnění nařízení č. 975/2003 přehledný a srozumitelný

shrnuje situaci, která vedla k otevření jím stanovené celní kvóty.

57 Druhý bod odvodnění nařízení upřesňuje jeho hlavní cíl, a sice vyřešit dlouhotrvající obchodní spor mezi Společenstvím na straně jedné a Thajskem a Filipínami na straně druhé.

58 Konečně následující body odvodnění uvádějí důvody, které vedly k přijetí změn celní kvóty. Především objasňují, že bylo vhodné určit při příležitosti řešení předemtného obchodního sporu podíly kvóty jednak pro země, které mají podstatný zájem na dodávání konzerv z tuňáků, a jednak pro ostatní země.

59 Odvodnění nařízení č. 975/2003 tedy obsahuje jasný popis skutkové situace a cíle sledovaných zákonodárcem Společenství. Toto odvodnění se ostatně ukázalo dostatečným k tomu, aby španělská vláda byla s to ověřit obsah a posoudit vhodnost zpochybnění legality uvedeného nařízení.

60 Ostatně, jak bylo řečeno v bodě 30 tohoto rozsudku, Rada nepřísluší posoudit dopad celní kvóty na odvětví konzerv z tuňáků ve Společenství. Z toho vyplývá, že na rozdíl od toho, co tvrdí španělská vláda, tato otázka neměla být uvedena v odvodnění nařízení č. 975/2003.

61 Sedmý žalobní důvod musí být tedy rovněž zamítnut.

K osmému žalobnímu důvodu, vycházejícímu ze zneužití pravomoci

Argumentace účastníků řízení

62 Španělská vláda poukazuje na zneužití pravomoci tím, že celní kvóta konzerv z tuňáků byla přidělena těmto celá státům, které jsou jejími beneficianty, včetně Indonésie, svévolným způsobem a zbývající část byla přidělena těmto zemím. Podle španělské vlády procentuální sazby určené v článku 3 nařízení č. 975/2003 odporují samotnému pojmu „kvóta“ a zdá se, že byly spíše výsledkem politického jednání. Nadto je přijaté opatření v rozporu s cílem, pro nějž bylo přijato v tom, že Rada nezohlednila hlavní směry mající za účel odpovědět na nejnaléhavější potřeby Společenství, pokud jde o dotyčný výrobek. Konečně celní preference poskytnuté tímto nařízením vytvářejí nebezpečný precedens v tom, že jiné státy se budou cítit být obětmi diskriminace, a budou tedy požadovat podobné celní preference.

63 Rada a Komise uplatňují, že okolnosti projednávané věci neodpovídají pojmu „zneužití pravomoci“ ve smyslu judikatury Soudního dvora.

Závěry Soudního dvora

64 Jak Soudní dvůr opakovaně vyslovil, akt je postižen zneužitím pravomoci pouze tehdy, pokud se na základě objektivních, relevantních a shodujících se nepřímých důkazů ukáže, že byl přijat s výlučným nebo přinejmenším rozhodujícím účelem dosáhnout jiných cílů, než jsou uváděné cíle, nebo vyhnout se postupu zvláště upravenému Smlouvou pro vyrovnání se s okolnostmi daného případu (rozsudky ze dne 14. května 1998, Windpark Groothusen v. Komise, C-48/96 P, Recueil, s. I-2873, bod 52, a ze dne 22. listopadu 2001, Nizozemsko v. Rada, C-110/97, Recueil, s. I-8763, bod 137).

65 Je nutno konstatovat, že španělská vláda nepředložila takové důkazy.

66 Právě naopak, celní kvóta stanovená v čl. 2 a 3 nařízení č. 975/2003 zjevně odpovídá cílům uvedeným v druhém a třetím bodě jeho odůvodnění, totiž urovnat dlouhotrvající spor s Thajskem a Filipínami a stanovit v rámci řešení tohoto sporu podíly kvót jednak pro země, jež mají podstatný zájem na dodávání konzerv z tuňáků, a jednak pro ostatní země.

67 Co se týče argumentu španělské vlády, podle něhož uvedené nařízení vytváří precedens v tom, že jiné státy budou požadovat podobné preference, stačí konstatovat, že takové tvrzení, i pokud by bylo prokázáno, nemůže v žádném případě ukázat to, že daná kvóta byla otevřena za účelem dosáhnout jiných cílů, než jsou uváděné cíle, nebo vyhnout se postupu zvlášť upravenému Smlouvou pro vyrovnaní se s okolnostmi daného případu.

68 Z výše uvedeného vyplývá, že osmý žalobní důvod musí být zamítnut.

69 Jelikož žádný ze žalobních důvodů uplatňovaných španělskou vládou nelze přijmout, je namísto žalobu zamítnout.

K nákladům řízení

70 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu bude účastníkům řízení, který byl ve sporu neúspěšný, uložena náhrada nákladů řízení, pokud účastník, který byl ve sporu úspěšný, náhradu nákladů ve svém návrhu požadoval. Vzhledem k tomu, že Rada požadovala náhradu nákladů řízení ve svém návrhu a Španělské království bylo ve sporu neúspěšné, je namísto mu uložit náhradu nákladů řízení. Komise, jako vedlejší účastník, ponese v souladu s čl. 69 odst. 4 téhož řádu své náklady.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

1) **Žaloba se zamítá.**

2) **Španělskému království se ukládá náhrada nákladů řízení s výjimkou nákladů Komise Evropských společenství, která ponese své náklady.**

Podpisy.

* Jednací jazyk: španělština.